

få samværet fastlagt, jf. lovforslagets § 21. Herved understreges karakteren af barnets retsstilling og forældrenes partsstilling.

I dag har den, der har barnet boende, ikke mulighed for at gå til statsforvaltningen for at få fastsat samværet. Dette følger af, at der ikke er nogen pligt for den anden forælder til at have kontakt med barnet. Forslaget indeholder ikke forslag til ændring af dette. Derimod foreslås, at bopælsforælderen får en såkaldt initiativret, jf. *stk. 3*. Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.2.2. og 4.2.3. Er der ikke eller kun i yderst begrænset omfang samvær, indebærer reglen, at bopælsforælderen kan rette henvendelse til statsforvaltningen med henblik på, at den anden forælder indkaldes til et møde for at drøfte mulighederne for et fremtidigt samvær. Et sådant møde og den deri liggende opfordring kan føre til en samværsaftale. Er den, der indkaldes, usikker på muligheden for og hensigtsmæssigheden af en kontakt, er der ikke noget i vejen for, at statsforvaltningen tilbyder børnesagkyndig rådgivning eller konfliktmægling, jf. lovforslagets § 31. Mødet kan også føre til en anmodning fra den, der ikke har barnet boende, om en samværsresolution, jf. *stk. 2*, eller en beslutning om anden kontakt, jf. lovforslagets § 22, for at få kontakten lagt i faste rammer. Det er frivilligt for den potentielle samværsforælder, om denne vil følge opfordringen og møde op i statsforvaltningen.

Initiativretten for en bopælsforælder gælder uanset, om der foreligger en samværsaftale, der ikke eller kun i begrænset omfang udnyttes af samværsforælderen, eller der ikke har været fastsat samvær.

Initiativretten har en parallel i lovforslagets § 34 om en adgang for barnet til at få forældrene indkaldt til et møde om f.eks. samværet.

Til § 20

Samvær med andre end forældre

Bestemmelsen er ny og giver i visse situationer andre end forældre mulighed for at få samvær med barnet. Der henvises til pkt. 4.4. i de almindelige bemærkninger. Reglen har kun betydning, hvis bopælsforælderen ikke frivilligt går med til, at barnet har kontakt med den eller de pågældende.

Stk. 1 omhandler tilfælde, hvor en forælder er død, eller begge forældre er døde. I sådanne tilfælde kan barnets nærmeste pårørende anmode statsforvaltningen om at fastsætte samvær. Der er ikke, som det er forudsat i lovforslagets § 19 om samvær med forældre, en formodning for, at et samvær er i barnets interesse. Om der skal fastsættes samvær afhænger såle-

des af en konkret vurdering af, om barnet har en sådan tilknytning til den pågældende ansøger, at det med udgangspunkt i lovforslagets § 4 vil være bedst for barnet trods bopælsforælderen modstand at bevare kontakt, f.eks. med sine bedsteforældre.

Som det fremgår af formuleringen omhandler *stk. 1* også tilfælde, hvor barnet bliver forældreløst. I sådanne tilfælde træffes der efter lovforslagets § 15, *stk. 2*, afgørelse om, hvem der skal have forældremyndigheden. Ønsker indehaveren af forældremyndigheden ikke at bevare barnets kontakt med dets familie, kan nærmeste pårørende fra begge forældregrene anmode om en samværsaftale.

Det fremgår af bestemmelsen, at samværsansøgningen kun kan imødekommes, hvis vedkommende kan betragtes som barnets nærmeste pårørende. Det er tilfældet forudsat, at barnet er nært knyttet til ansøgeren. Der tænkes i første række på afdødes familie, f.eks. dennes forældre eller barnets bedsteforældre. Reglen kan også anvendes af andre, der opfylder kriterierne. Det kan være ældre søskende eller halvsøskende og afdødes bror eller søster. *Stk. 1* er ikke begrænset til afdødes slægt. Har bopælsforælderen dannet en ny familie, som senere er brudt op, kan den tidligere stedforælder indgive ansøgning efter lovforslagets § 20, *stk. 1*.

Det er ikke tanken, at samværet skal have samme omfang som forældresamvær og dermed erstatte et sådant. Reglen indebærer, at der kan være flere, som opfylder kriterierne for samvær. Det kan være afdødes bedsteforældre, en ældre halvsøster og en forhenværende stedfar. Er begge forældre døde, kan begge hold bedsteforældre ansøge om samvær. Dette må tages i betragtning, når statsforvaltningen skal tage stilling til, om der skal være samvær og i bekræftende fald dets omfang. Skal flere have samvær, taler det for at begrænse hyppigheden og udstrækningen.

Stk. 2 omhandler i første række tilfælde, hvor der ikke er samvær med den forælder, barnet ikke bor hos. Også i disse tilfælde kommer en anvendelse af reglen kun på tale, hvis den, der har barnet boende, modsætter sig familiekontakten. Reglen er bl.a. begrundet i, at den, der ikke har samvær, er afskåret fra at ansøge om en samværsresolution til fordel for f.eks. sine forældre.

Som det fremgår af *stk. 2*, kan de samme nærmeste pårørende, som er omfattet af *stk. 1* og beskrevet ovenfor, ansøge om samvær. Ifølge *stk. 2*, er adgangen snævrere end efter *stk. 1*, idet samvær kun kan fastsættes "i ganske særlige tilfælde". Det skyldes, at begge forældre lever, og at der må lægges stor vægt på